

ELŐTERJESZTÉS
A képviselő-testület
2023. augusztus 31-i soron következő ülésére

Tárgy: a kamerarendszer fejlesztésének és a polgárőrség kérdésének vizsgálata

Remeteszőlős területén a közbiztonsági statisztika igen jó számokat mutat, ami azonban nem jelenti azt, hogy községünk területén ne fordulna elő bűncselekmény. A rendőrségi statisztika kimutatása szerint a 2022. évben a regisztrált bűncselekmények száma 6 db volt, melyből 3 db volt a vagyon elleni bűncselekmények (betörések) száma. A betörések jellemzően besurranásos esetek voltak, ahol az óvatlanul nyitva hagyott illetve biztonsági védelemmel el nem látott házakba jutottak be az elkövetők.

Az ilyen esetek jellemzően a nyári szabadságolások ideje alatt fordulnak elő, illetve november végén is történtek már ilyen esetek.

Vélhetően a Remeteszőlős közterületein, illetve az egyes házaknál működő kamerarendszer miatt a potenciális elkövetők nem gépkocsival, hanem gyalog érkeznek, több esetben az erdő felől.

A fentiek alapján felmerült a kérdés, hogy a közbiztonság további növelését hogyan tudnánk elősegíteni.

Egyeztetve közbiztonsági szakemberekkel a következő két lehetőségre hívták fel a figyelmem:

1. a település védelmének elősegítése technikai módszerekkel,
2. a település védelmének elősegítése polgárőr jellegű közterületi jelenléttel.

1.) Technikai védelem

A közterületek védelmét, illetve a rossz szándékú emberek elrettentését nagymértékben szolgálja a kamerarendszer, illetve annak bővítése. A kamerarendszer fizikailag nem nyújt védelmet, de jól rögzíti a közterületi eseményeket, így az esetleges bűnözői mozgásokat is.

Az Önkormányzat által üzemeltetett közterületi kamerarendszer kizárólag a következő célokra alkalmazható:

- bűnüldözési célú (konkrét objektumhoz nem kötődő, állandó)
- szűkebb körre irányuló (célja objektumvédelem, közfeladat ellátásához kapcsolódó intézkedés)

A kamerázást a következő személyek végezhetik:

- Rendőrség (1994. évi XXXIV. tv.)
- Közterület-felügyelet (1999. évi LXIII. tv.)
- Közterület-felügyelő
- Jegyző vagy kijelölt köztisztviselő (2020. febr. 1-től)

A fentieket részletesen szabályozza az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (későbbiekben: Infotv.)

Adatkezelés:

Fontos tudni, hogy a GDPR 2. cikk (2)-(3) bekezdései szerint nem tartoznak a GDPR tárgyi hatálya alá a bűnüldözési célú adatkezelések.

Szintén lényeges, hogy a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (későbbiekben: Kftv.) 7. § (3) bekezdése szerint „a felügyelet közterületen, közbiztonsági, illetve bűnmegelőzési célból, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfelvevőt helyezhet el, és felvételt készíthet. A képfelvevő elhelyezéséről, valamint a képfelvevővel megfigyelt közterület kijelöléséről a felügyelet előterjesztésére a képviselő-testület dönt.”

Mіндеzek alapján megállapítható, hogy az önkormányzat által létesített kamerarendszerrel történő közterületi kamerázás, mind az adatkezelés céljára, mind az adatkezelő személyére tekintettel az Infotv. 3. § 10a. pontjában foglalt bűnüldözési célú adatkezelés fogalmának felel meg.

Ebben az esetben az adatkezelő elsősorban az önkormányzat által létrehozott közterület-felügyelet. (Kftv. 7. § (4) bek.) az, aki a kamerarendszert figyelheti, annak adatait kezelheti.

A képfelvevőt a jegyző vagy a képviselő-testület által kijelölt, a települési önkormányzat alkalmazásában álló köztisztviselő üzemeltetheti és kezelheti. Más személy adatkezelési tevékenységet nem folytathat, a polgármester sem.

Kamera rendszer telepítése, bővítése:

A kamera rendszer bővítéséhez képviselő-testületi döntés szükséges a kamera elhelyezéséről a megfigyelt közterület kijelöléséről. (Kftv. 7. § (3) bekezdés)

Adatvédelmi tisztviselő alkalmazása szintén kötelező. (Infotv. 25/L. § (1) bekezdés a) pont)

Belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot kell alkotni és alkalmazni. (Infotv. 25/A. § (3) bekezdés)

Kamrák elhelyezése

A képfelvevők elhelyezéséről és a megfigyelt közterületről a következőket kell tudni:

- Tájékoztatni kell a rendőrséget

- A polgármesteri hivatal honlapján közzé kell tenni. (Kftv. 7. § (3) bekezdés)
- A megfigyelt területre belépő személyek tájékoztatását elősegítő módon figyelemfelhívó jelzést, ismertetést kell elhelyezni a kamerák elhelyezéséről és az adatkezelés tényéről. (Kftv. 7. § (5) bekezdés)
- A kamerának jól észlehetőnek kell lenni (pl. ne takarja el a növényzet)

A felvételek csak a törvényben felsorolt célokra használhatók fel vagy továbbíthatók. (Kftv. 7. § (6) – (6a) bek.; 7/A. § (2) bek.).

A rögzített felvétel továbbítására irányuló megkeresés teljesítése előtt ellenőrizni szükséges, hogy tartalmazza-e a törvényben előírt kötelező elemeket. A teljesítést továbbá meg kell tagadni akkor is, ha a felvétel a megkeresésben meghatározott tény bizonyítására alkalmatlan.

Felvételek megőrzési ideje

A felügyelet *közterületen*, *közbiztonsági*, illetve *bűnmegelőzési célból*, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfelvételt helyezhet el, és felvételt készíthet. (Kftfv. 7.§ (2), Kftfv. 7.§ (7) b))

Ebben az esetben a kamrafelvétel 30 napig tárolható!

A felvételek felhasználása

Kftv. 7. § (6) bekezdése szerint a felvétel a rögzítés helyszínén:

- elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt indult eljárásban
- elkövetett jogsértés miatt indított közigazgatási hatósági eljárásban,
- végzett felügyelői intézkedés jogszerűségének megállapítására irányuló közigazgatási hatósági eljárásban,
- felvételen szereplő személy által, jogainak gyakorlása érdekében indított eljárásban használható fel.

Kftv. 7. § (6a) bekezdés szerint a felvétel:

- a terrorcselekmények vagy más bűncselekmények megelőzése, felderítése és megszakítása céljából,
- a nemzetbiztonsági védelmi és elhárítási, információszerzési, továbbá nemzetbiztonsági, iparbiztonsági, belső biztonsági és bűnmegelőzési ellenőrzési feladatok ellátása céljából,
- a katasztrófavédelmi, tűzvédelmi hatósági feladatok ellátása céljából, illetve
- körözött személy vagy tárgy azonosítása érdekében is felhasználható.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzati kamerarendszer – mely közbiztonsági és bűnmegelőzési célú – felvételei viszonylag hosszú ideig felhasználhatók a Kftv-ben meghatározott célok esetén. Azt is rögzíteni kell, hogy a fenti célú kamerarendszer csak közterületen helyezhető el.

A fentiek alapján javaslom, hogy a kamera rendszer esetleges bővítésének lehetőségéről, a kamerák célszerű elhelyezési területeiről és a javasolt telepítési - üzemeltetési rendjéről kérjük ki szakember véleményét. Ez szolgálhat alapul egy térfelügyelő kamerarendszer hálózat fejlesztési koncepciójának kialakítására.

2.) Humán védelem

A helyi közbiztonság fokozását segíti önkéntesek közterületi jelenléte, azonban ennek lényeges szakmai és jogi feltételei vannak. Ennek részletes szabályait a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény szabályozza. Ennek preambuluma a következőket rögzíti:

„A közbiztonság és a közrend megteremtése és fenntartása az állam alapvető joga és kötelessége. A közbiztonság és a közrend fenntartásában részt venni kívánó, a környezetük biztonságáért felelősséget érző állampolgárok számára a polgárőrség nyújt cselekvési lehetőséget. E tiszteletre méltó tevékenység elismerése és megbecsülése fejeződik ki a polgárőrök védelmének és támogatásának állam általi garantálásával. A közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szerveződéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködése kereteinek meghatározása” érdekében alkotta az országgyűlés a fenti törvényt.

A törvény a polgárőrség működésével kapcsolatban a következő feltételeket szabja:

Alapítás

- A polgárőrség egyesületi formában működhet.
- A polgárőr egyesületnek az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény szerint kell működnie.
- A polgárőr egyesület alapfeladatként a helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében közterületi járőrszolgálatot, figyelőszolgálatot, a közúti baleset helyszínén, valamint bölcsőde, óvoda, általános és középiskola közvetlen közelében jelzőőri tevékenységet lát el.

- A polgárőr egyesület csak akkor működhet, ha a működési területén illetékes vármegyei rendőr-főkapitánysággal írásbeli együttműködési megállapodást kötött, valamint az Országos Polgárőr Szövetség és a területi polgárőr szövetség tagja.
- A polgárőr egyesület működési területe annak a településnek, fővárosi kerületnek, valamint az azokkal közvetlenül határos település földrajzi területe, amelyet a polgárőr egyesület székhelyeként megjelölt.
- A polgárőr szervezet tevékenysége során együttműködik az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervvel, a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel. Az együttműködés tartalmát a felek írásbeli együttműködési megállapodásban rögzíthetik.

Működés

- Mivel a polgárőr egyesületnek az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény szerint kell működnie, ezért az egyesületi létből adódó adminisztrációs, adatszolgáltatási és adózási feladatoknak eleget kell tenni. Az egyesületi jellegből adódóan a polgárőrséget erre kinevezett (megválasztott) tisztségviselő vezeti.
- A polgárőri szolgálat ellátásának rendjével kapcsolatos részletes szabályokat az Országos Polgárőr Szövetség által kiadott szolgálati és etikai szabályzat állapítja meg. Polgárőr az a 18. életévét betöltött, cselekvőképes és büntetlen előéletű személy lehet, aki nyilatkozatával önként vállalja a polgárőri szolgálat ellátását és magára nézve kötelezőnek ismeri el a szolgálati és etikai szabályzatot.
- A polgárőr a feladatait kizárólag polgárőr igazolvány birtokában láthatja el, melyet az Országos Polgárőr Szövetség ad ki.
- A polgárőrségbe belépni kívánó személyek előéletét a Rendőrség ellenőrzi.
- Az eredményes szolgálatellátás érdekében (hogy valóban segíteni tudjon, ha kell) a jól képzett polgárőrnek rendelkeznie kell az alapvető jogi-, rendészeti-, vagyonvédelmi-, kriminalisztikai-, elsősegély nyújtási-, mentési és katasztrófa elhárítási-, tűzoltási- és vegyvédelmi ismeretekkel. Erre vonatkozóan a Polgárőr Szövetség oktatást szervez, mely vizsgával zárul.
- A polgárőr a polgárőri szolgálat ellátása során hatósági jogkörrel nem rendelkezik, kényszerítő eszközt – gázspray kivételével – nem alkalmazhat, valamint köteles az eljárása által érintett személyek emberi méltóságát és alapvető jogait tiszteletben tartani.
- A polgárőr a polgárőri szolgálat ellátása során országosan egységes formaruhát visel. A formaruhán jól láthatóan fel kell tüntetni a „polgárőrség”, valamint a polgárőr egyesület székhelyének megjelölését.
- A polgárőr a polgárőri szolgálat ellátása során jogosult a szabálysértés, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását megakadályozni és a bűncselekmény, valamint a tulajdon elleni szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt visszatartani.
- Az állami, önkormányzati szervek – különösen az önkormányzatok, a rendvédelmi szervek, valamint a közlekedési, a környezet- és természetvédelmi hatóságok – a polgárőr szervezetek működését és tevékenységét lehetőség szerint anyagi források biztosításával, technikai és egyéb eszközök átadásával, feleslegessé vált vagyontárgy ingyenes átruházásával vagy más módon támogathatják.

A fentiek alapján látható, hogy a Polgárőr Egyesület létrehozása, működése illetve a Polgárőrség állománnyal való feltöltése igen komoly előírások betartása mellett lehetséges. A Polgárőr Egyesület működése csak komolyabb önkormányzati támogatással képzelhető el, figyelembe véve annak jelentősebb eszközigényét is.

Mindemellett a polgárőrség akkor működőképes, ha – remeteszőlősi szinten – legalább 20-25 fő állandó állománya van.

A fentiek alapján javasolom megfontolni, hogy vizsgáljuk meg a *Nagykovácsi Széchenyi Ödön Önkéntes Tűzoltó, Polgárőr Mentési és Természetvédelmi Egyesülettel* (Készenléti Szolgálat) való együttműködési lehetőséget. Ezt indokolná, hogy a Szolgálat minden jogszabályi feltételnek megfelel, a szükséges infrastruktúra a rendelkezésére áll és jogi lehetősége is van Remeteszőlősen – mint szomszédos településen – működni. Természetesen ehhez sok remeteszőlősi önkéntes tag illetve önkormányzati támogatás volna szükséges.

Határozati javaslat

Remeteszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Remeteszőlős közbiztonságának fokozási lehetőségeiről szóló beszámolót tudomásul veszi.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a kamerarendszer és a polgárőrség fejlesztésével kapcsolatos lehetőségeket vizsgálja meg, majd annak eredményét terjessze a Képviselő-testület elé.

Határidő: 2023.10.31.

Felélős: polgármester

Remeteszőlős, 2023. augusztus 22.

Szathmáry Gergely
polgármester